

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/24/4/22

Katowice, 14 października 2022 r.

Pan
Sebastian Szaleniec
Starosta Będziński

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 20 czerwca 2022 r. do 10 sierpnia 2022 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Powiatu Będzińskiego** za okres od 1 stycznia 2018 r. do 10 sierpnia 2022 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 sierpnia 2022 r. przez Starostę Będzińskiego oraz Skarbnika Powiatu Będzińskiego, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W latach 2019 - 2020 przeprowadzono dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie przetargu nieograniczonego, pn.:*
  - 1) *„Dostosowanie pomieszczeń internatu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym (SOSW) w Będzinie do wymogów rozporządzenia – poprzez rozbudowę i przebudowę istniejącego budynku SOSW w Będzinie przy ul. 11 Listopada 7”, o wartości umownej 2.434.878,98 zł brutto,*
  - 2) *„Przebudowę segmentu D w budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie przy ul. 11 Listopada 3 oraz przebudowę części budynku warsztatowego nr 2 Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie przy ul. Ignacego Krasickiego 17 na pracownię do praktycznej nauki zawodu wraz z przystosowaniem części obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Zagłębiowska Liga Zawodowców – III etap – modernizacja infrastruktury kształcenia zawodowego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie”, o wartości umownej 1.443.450,17 zł,**w których zaniechano wezwania wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona (ten sam wykonawca w obu postępowaniach), w trybie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) do złożenia:*
  - *oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, wymaganego art. 24 ust. 11 ww. ustawy;*
  - *wyjaśnień w zakresie załączonego, do wykazu osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego, dokumentu pn.: „Stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie” nr 415/86 z dnia 17 września 1986 r., wskazującego na dysponowanie przez wykonawcę osobą, mającą pełnić funkcję kierownika*

budowy, która posiada uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej z ograniczeniami, podczas gdy Zamawiający, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wymagał wykazania przez wykonawcę dysponowania taką osobą do kierowania robotami budowlanymi w tej specjalności bez ograniczeń.

Tym samym udzielono zamówień wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w danym postępowaniu i jednocześnie podlegał wykluczeniu z postępowania, czym naruszono art. 7 ust. 3 w związku z art. 22 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

Ocena spełnienia warunków udziału w postępowaniu przez wykonawcę należała do Członków Komisji Przetargowej, powołanej zarządzeniami Starosty Będzińskiego: Nr 58/2019 z dnia 14 października 2019 r. i Nr 37/2020 z dnia 15 czerwca 2020 r.

Za przeprowadzenie ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego odpowiedzialność ponosi Zarząd Powiatu Będzińskiego: p. Sebastian Szaleniec – Starosta Będziński, p. Dariusz Waluszczyk – Wicestarosta Będziński oraz p. Adam Szydłowski, p. Halina Mentel, p. Marek Rajca – Członkowie Zarządu Powiatu Będzińskiego.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Będzinie wykonującymi czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie rzetelnego badania i oceny ofert pod kątem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 17 ust. 2, art. 57 pkt 2), art. 128 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1710 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń finansowych z wykonawcami:

– *W latach 2020 - 2021 nieprawidłowo dokonano rozliczeń finansowych z wykonawcą dwóch zadań inwestycyjnych, co polegało na:*

- *zaniechaniu naliczenia kary umownej za brak zapłaty podwykonawcom, czym naruszono art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w związku z § 16 ust. 1 pkt 6 umowy z dnia 5 sierpnia 2020 r. zawartej z wykonawcą.*

W trakcie kontroli, tj. 2 sierpnia 2022 r., wystawiono notę księgową (obciążeniową) na kwotę 2.000,00 zł tytułem kar umownych. W sprawie naliczenia kary umownej wnioskuje Naczelnik Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Nadzoru Właścicielskiego pismem z dnia 4 grudnia 2020 r.

- *potrąceniu kary umownej w wysokości 2.000,00 zł z faktury wykonawcy z dnia 31 lipca 2020 r., dot. realizacji umowy z dnia 21 stycznia 2020 r., czym naruszono art. 15r¹ ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 z późn. zm.);*
- *odstąpieniu od naliczenia kary umownej za brak zapłaty należnego wynagrodzenia podwykonawcy w wysokości 1.000,00 zł, czym naruszono art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w związku z § 16 ust. 1 pkt 6 umowy z dnia 5 sierpnia 2020 r. zawartej z wykonawcą. Notą księgową z dnia 17 maja 2021 r. wykonawcy naliczono karę umowną z powyższego tytułu, którą anulowano w dniu 9 sierpnia 2021 r. wystawiając korektę do powyższej noty księgowej;*
- *dokonaniu, w dniu 9 grudnia 2020 r., zapłaty kwoty 125.460,00 zł na rzecz podwykonawcy z tyt. faktury nr 90/2020 pomimo, że na ten dzień nie upłynął termin płatności tej faktury dla wykonawcy*

zadania. Powyższym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w związku z § 13 ust. 6 umowy z dnia 5 sierpnia 2020 r. zawartej z wykonawcą.

Powyższych działań dokonali pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów, na pisemny wniosek Naczelnika oraz Inspektora Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Nadzoru Właścicielskiego.

Zadania w zakresie naliczania kar umownych należały do pracowników Wydziału Budżetu i Finansów.

Wniosek nr 2

Naliczyć wykonawcy karę umowną w wysokości 1.000,00 zł za brak zapłaty należnego wynagrodzenia podwykonawcy, mając na uwadze postanowienia § 16 ust. 1 pkt 6 umowy nr BZP.273.011.2020 z dnia 5 sierpnia 2020 r. oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Będzinie w zakresie prawidłowego naliczania i potrącania kar umownych, a także realizacji płatności na rzecz podwykonawcy, stosownie do postanowień umów o wykonanie zamówienia publicznego w związku z art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1, art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie dochodów z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa:

- *Do dnia zakończenia kontroli, nie przeprowadzono czynności weryfikacyjnych w zakresie gruntów Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste (oznaczonych jako działki ewidencyjne) na rzecz Polskich Kolei Państwowych S.A., wchodzących w skład infrastruktury kolejowej, pod kątem ewentualnego zaliczenia tych gruntów do infrastruktury nieczynnej a także gruntów, na których brak infrastruktury kolejowej. Do dnia 30 grudnia 2016 r. powyższe grunty, jako zajęte pod infrastrukturę kolejową, były zwolnione od opłat z tytułu użytkowania wieczystego na mocy art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1727 z późn. zm.).*

Z dniem 30 grudnia 2016 r. zmieniono brzmienie art. 3 przywołanej ustawy o transporcie kolejowym wyłączając, na mocy ust. 2 i ust. 3 tego artykułu, stosowanie zwolnienia gruntów zajętych pod infrastrukturę kolejową od opłat z tytułu użytkowania wieczystego (art. 8) – w przypadku infrastruktury kolejowej, na której zarządca infrastruktury nie dopuścił ruchu kolejowego (infrastruktura nieczynna).

Nieprawidłowość dotyczyła:

- *gruntów położonych na nieczynnej linii kolejowej nr 182, będących w użytkowaniu wieczystym PKP na podstawie trzech decyzji Wojewody Śląskiego obejmujących 5 działek o łącznej powierzchni 14,6423 ha;*
- *gruntów, na których brak infrastruktury kolejowej, będących w użytkowaniu wieczystym PKP na podstawie trzech decyzji Wojewody Śląskiego obejmujących łącznie 9 działek o łącznej powierzchni 5,3219 ha.*

Zadania w powyższym zakresie należały do pracowników Biura Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował były oraz obecny Kierownik tego Biura.

Wniosek nr 3

Podjąć działania w celu weryfikacji zasadności stosowania zwolnienia z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wobec wszystkich nieruchomości Skarbu Państwa

(działek ewidencyjnych) będących w użytkowaniu wieczystym PKP S.A., mając na uwadze art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1984 z późn. zm.) oraz art. 12 w związku z art. 11 ust. 1, art. 23 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.), a także art. 42 ust. 5 i art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia braku podstaw zastosowania przedmiotowego zwolnienia, naliczyć opłatę z tytułu użytkowania wieczystego.

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2018 - 2022 (do dnia kontroli) nieruchomości Skarbu Państwa położone na terenie gmin z obszaru Powiatu Będzińskiego, co do których nie wydano ostatecznych decyzji potwierdzających nabycie własności z mocy prawa przez gminy położone na tym terenie, na podstawie wymogów ustawy z dnia 10 maja 1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.) nie zostały opodatkowane. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.).*

W Starostwie Powiatowym w Będzinie nie prowadzono dodatkowej ewidencji nieruchomości, w stosunku do których nie wydano ostatecznych decyzji komunalizacyjnych, ale potwierdzono, że w ww. okresie w każdej z gmin z obszaru Powiatu Będzińskiego występowały nieruchomości, które na podstawie art. 228 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stały się z mocy prawa własnością gmin, lecz co do których nie zostały wydane ostateczne decyzje potwierdzające nabycie własności. Nieruchomości te nie zostały wykazane w deklaracjach dotyczących Skarbu Państwa, złożonych do urzędów gmin z obszaru Powiatu Będzińskiego przez Starostę Będzińskiego wykonującego zadania z zakresu administracji publicznej na podatek od nieruchomości na lata 2018 - 2022.

Przygotowanie danych do deklaracji na podatek od nieruchomości w zakresie mienia Skarbu Państwa należało do pracowników Biura Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował były oraz obecny Kierownik tego Biura. Zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.), organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a jako organ działający za Skarb Państwa jest zobowiązany do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki.

Wniosek nr 4

Podjąć działania celem zweryfikowania przesłanek do opodatkowania nieruchomości położonych na terenie Powiatu Będzińskiego, które na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.) stały się, z mocy prawa, z dniem 27 maja 1990 r. własnością gmin, lecz co do których nie zostały wydane ostateczne decyzje potwierdzające nabycie własności, stosownie do art. 274a §1, art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.).

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- W 2019 r. i 2020 r. zaciągnięto zobowiązania z tytułu kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego Powiatu Będzińskiego na kolejny rok budżetowy, pomimo braku upoważnienia organu stanowiącego w tym zakresie. Było to niezgodne z art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 211 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło dwóch aneksów do umowy Nr 22491/200657/2018 z dnia 22 stycznia 2018 r. o kredyt w rachunku bieżącym, tj.: aneksu Nr 2 z dnia 31 grudnia 2019 r. o kredyt w rachunku bieżącym na rok 2020 w wysokości 3.000.000,00 zł oraz aneksu Nr 3 z dnia 30 grudnia 2020 r. o kredyt w rachunku bieżącym na rok 2021 w wysokości 3.000.000,00 zł.

Limit oraz upoważnienia dla Zarządu Powiatu do zaciągania ww. zobowiązań zostały określone uchwałami Rady Powiatu Będzińskiego: Nr XIV/187/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Będzińskiego na 2020 r., która obowiązywała od 1 stycznia 2020 r. oraz Nr XXIII/276/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Będzińskiego za 2021 r., która obowiązywała od dnia 1 stycznia 2021 r.

Aneksy ze strony Powiatu Będzińskiego zostały podpisane przez: p. Dariusza Waluszczyka – Wicestarostę Będzińskiego (aneks nr 2), p. Sebastiana Szaleńca – Starostę Będzińskiego (aneks nr 3) - przy kontrasygnacie p. Tomasza Zydka – byłego Skarbnika Powiatu Będzińskiego.

Wniosek nr 5

Zapewnić zaciąganie zobowiązań z tytułu kredytów na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego Powiatu Będzińskiego z uwzględnieniem zasad określonych w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 211 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- W 2020 r. i 2021 r. dokonano wydatków budżetowych, które nie miały pokrycia w planie finansowym Starostwa Powiatowego w Będzinie, czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). Przekroczenia planu wydatków na łączną kwotę 19.887,63 zł nastąpiły w zakresie wydatków poniesionych w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 710 - Działalność usługowa, rozdział 71095 – Pozostała działalność, paragraf 4010 – Wynagrodzenie osobowe pracowników, na dzień 22 maja 2020 r. – na kwotę 8.295,15 zł, w związku wypłatą wynagrodzenia dla pracowników Wydziału Architektury.

Zwiększenie planu wydatków w tej podziałce nastąpiło uchwałą Zarządu Powiatu Będzińskiego Nr 69/20 w dniu 26 maja 2020 r.

- dział 750 - Administracja publiczna, rozdział 75020 – Starostwa powiatowe, paragraf 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe: na dzień 27 listopada 2020 r. – na kwotę 6.842,91 zł, na dzień 29 października 2021 r. – na kwotę 4.749,57 zł, w związku z wypłatą radcom prawnym dodatkowego wynagrodzenia z tytułu zwrotu kosztów postępowań sądowych, w których reprezentowali Powiat Będziński.

Na podstawie dokumentów PK z dnia 30 – go danego miesiąca, ww. wydatki zostały pomniejszone.

Kontroli wstępnej ww. wydatków dokonał p. Tomasz Zydek – były Skarbnik Powiatu Będzińskiego. Wydatki do wypłaty zatwierdził p. Sebastian Szaleniec – Starosta Będziński.

Wniosek nr 6

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Starostwa Powiatowego w Będzinie, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Będzinie w zakresie dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust. 3, art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W latach 2020 - 2022 (do dnia 30 czerwca 2022 r.), środki finansowe pochodzące ze zwrotów zasądzonych na rzecz Powiatów kosztów postępowania sądowego były przekazywane bezpośrednio na realizację wydatków ponoszonych tytułem wypłaty dodatkowego wynagrodzenia dla zatrudnionych na podstawie umowy o pracę radców prawnych oraz Kancelarii prawniczych reprezentujących Powiat w postępowaniach sądowych, tj. na wypłatę dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 22⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 75 z późn. zm.). Powyższym naruszono przepis art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).*

W ww. okresie wpływy z tytułu zasądzonych na rzecz Powiatu Będzińskiego zwrotów kosztów zastępstwa procesowego i wydatki z tytułu dodatkowego wynagrodzenia radców prawnych wynosiły: w 2020 r. – 39.451,25 zł, w 2021 r. – 60.078,00 zł, w 2022 r. – 88.570,43 zł.

W planach finansowych Starostwa Powiatowego w Będzinie nie przewidziano dochodów z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Zrealizowane dochody księgowano na pomniejszenie wydatków z tego tytułu. Skutkiem powyższego, wykonanych z tego tytułu dochodów nie wykazywano sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku dochodów z mienia Skarbu Państwa w sprawozdaniach Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Wpływające na rachunki dochodów (Powiatu jak też rachunek dochodów Skarbu Państwa w związku z realizacją przez Starostę zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa) ww. środki, były przekazywane na rachunek wydatków Powiatu i wypłacane radcom prawnym. Wydatek ten był następnie zmniejszany w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w Będzinie (na podstawie dokumentów PK).

Ponadto skutkiem powyższego nie odprowadzono do budżetu Skarbu Państwa dochodów z tytułu zasądzonych i zwróconych przez stronę przeciwną kosztów postępowania sądowego w sprawach dotyczących mienia Skarbu Państwa, wobec którego gospodarowanie należało do Starosty Będzińskiego. Powyższym naruszono art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wpływy z tytułu zasądzonych na rzecz Powiatu Będzińskiego zwrotów kosztów zastępstwa procesowego i wydatki z tytułu dodatkowego wynagrodzenia radców prawnych – w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wynosiły: w 2020 r. – 38.664,00 zł, w 2021 r. – 58.930,68 zł, w 2022 r. – 88.504,43 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami, powyższe wynikało z zastosowanej interpretacji ww. przepisów, iż środki z tytułu uzyskanych zwrotów kosztów zastępstwa procesowego przysługują w pełnej wysokości bezpośrednio radcom prawnymi i nie stanowią tym samym dochodów i wydatków budżetowych. Wpłaty dla radców były dokonywane w momencie uzyskania zasądzonej kwoty kosztów, następnie po weryfikacji przez Biuro Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i podzieleniu na odpowiednich radców

prawnych kosztów – sporządzane było pismo z listą osób, którym koszty przysługują w danej wysokości. Środki za dany miesiąc były przekazywane z rachunku Skarbu Państwa lub rachunku dochodów Powiatu (na które zasądzone środki bezpośrednio wpływały) na rachunek wydatków celem wypłaty.

Ujmowanie, w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w Będzinie, zdarzeń dotyczących wpływów z tytułu zasądzonych zwrotów kosztów zastępstwa procesowego i wydatków z tytułu wypłaty radcom prawnym przedmiotowego dodatkowego wynagrodzenia, należało do pracowników Wydziału Budżetu i Finansów. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Zapewnić realizację dochodów z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenie radców prawnych, o którym mowa w art. 22⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166), w ramach przyjętego planu dochodów i wydatków budżetu, stosownie do wymogów art. 11 ust. 1, art. 254 pkt 1 i 3 i art. 42 ust. 2, a także art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie wydatków budżetowych:

- W latach 2018-2022 (do dnia kontroli) nieprawidłowo finansowano działalność Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w związku z art. 13 ust. 3, 4c, 4e pkt 2, 4f pkt 1, 4g pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2067 z późn. zm.), art. 19b pkt 1, art. 19e, art. 19g pkt 2, art. 19h, art. 19i pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1204 z późn. zm.) oraz art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 656 z późn. zm.). Powyższe polegało na ponoszeniu wydatków bezpośrednio z budżetu Powiatu, tj. zakup materiałów i towarów oraz nieodpłatne przekazywanie wyposażenia, o łącznej wartości 247.052,28 zł, zamiast wpłat na Fundusz Wsparcia Policji, Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej oraz udzielanie dotacji celowych WOPR, tj. form przewidzianych ww. przepisami prawa. Wsparcia jak wyżej dokonywano na rzecz Komendy Powiatowej Policji w Będzinie, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Będzinie oraz Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Przeczyce i Rogoźnik.

Kontroli wstępnej wydatków dokonali: p. Tomasz Zydek – były Skarbnik Powiatu Będzińskiego bądź p. Aneta Roemer – obecnie jako Skarbnik Powiatu Będzińskiego (poprzednio jako Naczelnik Wydziału Budżetu i Finansów) bądź Główny Specjalista Wydziału Budżetu i Finansów.

Zatwierdzenia wydatków do wypłaty dokonali: p. Sebastian Szaleniec – Starosta Będziński bądź p. Arkadiusz Watóła - były Starosta Będziński bądź p. Dariusz Waluszczyk - Wicestarosta Będziński. Za prawidłową realizację budżetu odpowiadał Zarząd Powiatu Będzińskiego: p. Sebastian Szaleniec – Starosta Będziński, p. Dariusz Waluszczyk – Wicestarosta Będziński oraz p. Adam Szydłowski, p. Halina Mentel, p. Marek Rajca – Członkowie Zarządu Powiatu Będzińskiego. Obowiązki w tym zakresie należały także do p. Tomasza Zydka – byłego Skarbnika Powiatu Będzińskiego oraz p. Anety Roemer – Skarbnika Powiatu Będzińskiego.

Wniosek nr 8

Zapewnić finansowanie działalności Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego jedynie poprzez wpłaty na Fundusz Wsparcia Policji, Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej oraz udzielanie dotacji celowych WOPR, stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) w związku z art. 13 ust. 3, 4c, 4e pkt 2, 4f pkt 1, 4g pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r., poz. 1882 z późn. zm.), art. 19b pkt 1, art. 19e, art. 19g pkt 2, art. 19h, art. 19i pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 1969 z późn. zm.) oraz art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 147).

- *W latach 2018 - 2022 (do dnia kontroli) nieprawidłowo klasyfikowano wydatki budżetowe z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu sprzętu transportowego, samochodów oraz na nagrody dla wyróżniających się funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Będzinie za osiągnięcia w służbie, tj. z naruszeniem postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.). Zgodnie z § 1 ww. rozporządzenia, ustala się klasyfikację wydatków publicznych, według rozdziałów, zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia.*

Wydatki te, zrealizowane przez Powiat Będziński na rachunek bankowy Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Policji, na podstawie porozumień zawartych z Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach bądź Komendą Powiatową Policji w Będzinie, zaplanowane i wydatkowane zostały wg klasyfikacji budżetowej: rozdział: 75405 - „Komendy powiatowe Policji” zamiast rozdziału 75404 - Komendy wojewódzkie Policji”, zgodnie z klasyfikacją rozdziałów przewidzianą w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia.

Zadania w zakresie klasyfikowania wydatków należały do p. Tomasza Zydka – byłego Skarbnika Powiatu Będzińskiego i p. Anety Roemer – Skarbnika Powiatu Będzińskiego.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatu Będzińskiego w zakresie klasyfikowania wydatków związanych z dofinansowaniem zakupu sprzętu transportowego, samochodów oraz przyznaniem nagród dla wyróżniających się funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Będzinie za osiągnięcia w służbie, stosownie do zasad klasyfikacji wydatków, wynikających z postanowień załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.) w związku z art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- W latach 2019 - 2022 (do dnia kontroli), w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Będzinie (jednostka) nieprawidłowo ujmowano na koncie analitycznym 135 - 00 – „Rachunek bankowy ZFŚS”, rozliczenia z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, tj. w korespondencji z kontami:
  - 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, gdzie ewidencjonowano wydatki z tytułu różnych form dofinansowania pracowników Starostwa Powiatowego w Będzinie (oraz byłych pracowników będących na emeryturze) z ZFŚS,
  - 240 – „Pozostałe rozrachunki”, gdzie ewidencjonowano rozliczenia z tyt. udzielenia i spłaty pożyczek z ZFŚS pracowników Starostwa Powiatowego w Będzinie.Powyższe było niezgodne z opisami funkcjonowania kont 231 i 240, przyjętymi w:
  - załączniku Nr 3 (Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych) do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.),
  - zarządzeniach Starosty Będzińskiego w sprawie dokumentacji opisującej zasady prowadzenia rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Będzinie: Nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r., Nr 1/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. wraz ze zm.

Zadania w zakresie prowadzenia ww. ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w Będzinie należały do pracowników Wydziału Budżetu i Finansów. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika ww. Wydziału.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetu i Finansów w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w Będzinie z tytułu ewidencjonowania zdarzeń dotyczących ZFŚS na koncie 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, tj. stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta, określonych w:

- załączniku Nr 3 (Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych) do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342),
- planie kont Starostwa Powiatowego w Będzinie, przyjętym w polityce rachunkowości, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie inwentaryzacji:

- W 2020 r. nie uzyskano od Banku prowadzącego bankową obsługę budżetu Powiatu Będzińskiego potwierdzenia salda na dzień 31 grudnia 2019 r. na rachunku prowadzonym dla lokat bankowych (dla którego prowadzono ewidencję księgową na koncie Budżetu Powiatu 133-06 „Rachunek konsolidacji”). Było to niezgodne z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.) oraz z postanowieniami obowiązującej

w tym okresie Instrukcji inwentaryzacyjnej Starostwa Powiatowego w Będzinie wprowadzonej zarządzeniem Starosty Będzińskiego nr 57/2009 z dnia 26 listopada 2009 r. (ze zm.).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wysokość środków pozostających na tym rachunku wynosiła 23.245.424,93 zł. W piśmie ww. Banku z dnia 9 marca 2019 r. w sprawie potwierdzenia zgodności sald rachunków prowadzonych dla Starostwa i dla Powiatu, przedmiotowy rachunek nie został wyszczególniony. Nie wyjaśniono przyczyn powyższego.

Przeprowadzenie inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald na rachunkach bankowych Powiatu Będzińskiego należało do pracowników Wydział Budżetu i Finansów. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetu i Finansów Starostwa Powiatowego w Będzinie w zakresie wykonywania czynności dotyczących inwentaryzacji środków na rachunkach bankowych budżetu, zgodnie z wymogiem określonym w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie rozliczania z jednostkami budżetowymi:

- W okresie od 21 grudnia 2021 r. do dnia kontroli, kontrasygowano z upoważnienia p. Tomasza Zydka – byłego Skarbnika Powiatu Będzińskiego 182 umowy związane z powstaniem zobowiązań pieniężnych, zawarte przez Kierowników 18 jednostek organizacyjnych, pomimo że z dniem 20 grudnia 2021 r. Skarbnik Powiatu Będzińskiego został odwołany z tego stanowiska na podstawie uchwały Nr XXXII/349/2021 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 920 z późn. zm.).

Ww. umowy zostały kontrasygowane przez Głównych Księgowych tych jednostek na podstawie upoważnień do kontrasygowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań majątkowych dotyczących ww. jednostek, udzielonych w latach 2016 - 2018 przez p. Tomasza Zydka – ówczesnego Skarbnika Powiatu Będzińskiego.

Z dniem 21 grudnia 2021 r. na stanowisko Skarbnika Powiatu Będzińskiego została powołana p. Aneta Roemer, która udzieliła upoważnienia do kontrasygnaty czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań majątkowych tylko Naczelnikowi Wydziału Budżetu i Finansów w Starostwie Powiatowym w Będzinie. Zgodnie z wyjaśnieniami ww. upoważnienia udzielone przez poprzedniego Skarbnika Powiatu Będzińskiego uznano za wystarczające.

Za całość gospodarki finansowej Powiatu Będzińskiego odpowiadał p. Sebastian Szaleniec – Starosta Będziński.

Wniosek nr 12

Zapewnić kontrasygnatę przez Skarbnika Powiatu lub osobę przez niego upoważnioną, wszystkich czynności prawnych zawieranych przez jednostki budżetowe mogących powodować powstanie zobowiązań majątkowych Powiatu Będzińskiego, mając na uwadze wymogi art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r., poz. 1526).

W zakresie wypłaty dodatku uzupełniającego dla nauczycieli na podstawie art. 30a ustawy Karta Nauczyciela:

- *Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Powiat Będziński sporządzone za 2021 r. zostało przekazane czterem Dyrektorom placówek oświatowych Powiatu Będzińskiego z opóźnieniem. Było to niezgodne z art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762).*

Powyższe dotyczyło sprawozdań przekazanych dyrektorom: Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Siewierzu, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie, III Liceum Ogólnokształcącego im. C.K. Norwida w Będzinie, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Będzinie, z opóźnieniem wynoszącym od 2 do 5 dni.

Czynności w powyższym zakresie należały do pracownika Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Będzinie, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Będzinie w zakresie przestrzegania terminu przekazywania sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Powiat Będziński w terminie, o którym mowa w art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych**. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej
Data: 2022.10.14 12:21:45 +02'00'